

1945-1962

PAMĚTNÍ KNIHA

MĚSTYSE

ÚVALY

III

1945-1955-1961

1951.

Klement Gottwald:

Velcí lidé a velké a krásné životy se nerodí v přímý ani v oblacích, ale v práci a zápasu. Velikost a krása života je v obětavé službě lidu, vlasti a socialismu.

Politický život.

Dvořičlenné představenstvo městského výboru KSC se scházelo v pravidelných, týdenních schůzkách a projednávalo na nich všechny důležité akce a úkoly politického, hospodářského a kulturního záru.

Předsedové městských a závodních organizací se účastnili vasedání pléna, která se konala měsíčně.

Městský výbor registroval sám ke důležitých akcí jako „Sochod míru“, 1. máj, 30 let KSC, Lidové hlasování za usmíření praktu mezi pěti velmocemi proti znovunynalozžení úpravního Německa, Významný projev k rasobováním otáčkám, Projev o stranických vřadcích, Armádní den, Kulturní večer k narozeninám Klementa Gottwalda, Oslavy Velké říjnové socialistické revoluce, akce v rámci Měsíce isl.-sovětského přátelství, Narozniny J. V. Stalina a Výchová imitě Lenina.

KSC v kvalech má 8 místních a 5 závodních organizací. (Hefa, Masna, Kovamo, Hiteier a Dřevár.)

V místních organizacích jest 396 členů a registrovaných 541, v závodních organizacích jest 133 členů.

život KSC.

Desítkových členů je 80 a agitáčních členů 36. Na roku stranického školení byla účast 69%. Do vyššího školení bylo přiváděno 71 členů.

Členové KSC se zapojují jako muži do potřebných prací pro obec, do prací v zemědělství a to nejen v květech, ale podle potřeby i v okolních obcích. Na obcích pracích odpracovali členové KSC 4.848 hodin a na pracích zemědělských 25.195 hodin.

Vejší život.

Ložátkem ledna, a vlastně již před Vánocemi 1950 proskakovaly epurávy, že je nedostatek mouky a že tato bude opět na listy. Některé obce reagovaly na tyto epurávy tím že začaly „křičovat“. Nakupovali mouku po pytlích a dělali si nadměrné zásoby. Chléb byl tehdy poměrně laciný a tak byl hromadně řemouvan dvojným hospodářským zvířectvem. A také skutečně v druhé polovině ledna nastal v prodejních nedostatek mouky a muselo se na ni stát v dlouhých, sinavých frontách. 22. ledna byly zvýšeny ceny kroup a krupok a váha bílého pševca byla snížena na 33 g. Rovněž byl zdražen 1 druh mouky. 5. února nastal také nedostatek chleba.

Komem ledna svolala si vyživovací komise vedoucí všech prodejů, aby s nimi vyřešila epurácí prodeje mouky tak, aby se na každou rodinu dostal spravedlivý díl. Toto opatření nemělo však valného výsledku, protože prodejny byly moukou zásobovány nedostatečně. Kolem 20. února se započalo s vydáváním 1 kg mouky na osobu podle kmenových listů, ovšem na neúplnou dobu. Začátek v zásobování moukou a moučnými výrobky nastal až po opětovném vydání listů, což se stalo dne 26. února.

Dávky byly v podstatě upraveny tak, jak byly v posledním listování období, t. j. v září 1949. Dospělí nad 20 let obdrželi na 4 týdny 5 kg chleba a 4 kg pševca (nebo mouky). Ostatní věkové skupiny obdržely dávky přiměřené dávkám dospělých.

zásobování.

ové listy na mouku.

Člady brančí se konaly v březnu. Květním slý
sámky 1929, 1930 a 1931.

za první třídu - v navoreni 1931 - slo 35 brančí.
za druhou třídu - rok navoreni 1930 - slo 27 brančí a
za třetí třídu - rok navoreni 1929 - slo 20 brančí.

Městský výbor KSC za účasti všech složek národní fronty razil dne 22. dubna za pěkného počasí „Lochod míru“. Lochodovaly hrající i ostatní školní děti, mládež, ženy a muži. Celkem se účastnilo 1070 občanů. Tras účastníků byl v 9 hodin před sokolovnou. V průvodu městem byly neseny vlajky a hesla.

Nevydatnější svátek - svátek práce oslavil pěvecký spolek „Smetana“ a divadelní klub J. K. byl rávodní organizace ROH Masna n. p. provedením „Blokování opery“. V „střední“ a některých skladbách Smetanových již v sobotu dne 28. a v neděli dne 29. dubna, kdy na odpoledních a večerních představeních uslyšeli dospělí i školní mládež „Lochod studentských legií“ a revolučních let osmaštyřicátých, předehru k „Luthoué hie“, „Obřích a Bořina“ a předehru k „Gulbičce“, které byly ráhvány orchestrem „Smetana“, pod dirigováním mladého dirigenta Adolfa Kouby, velmi dobře. Obvláště čistě a slavně zazněla kantáta „Česká píseň“.

Operu „V studni“ nastudoval Ant. Verner. Lidovku zpívala Drabomíra Královcová, členka Smetanovy opery v Praze, Janka zpívala Svantěšk Koutník, člen pražské zpěvočky. Dalšími solisty byli členové klubu „Smetana“ Eliška Drábová a Jaroslav Hajner. Směsí sbor se vyrovnával dobrým výkonem solisti. Řeči měl Adolf Moránek.

Odpoledne dne 29. dubna vyšlo do ulic 96 dvojic, členů KSC, SČM, Čl. svazu žen a jiných masových organizací, aby pozvaly všechny občany kral do průvodu na

Člady brančí.

Lochod míru.

1. máj.

Draví.

1. máje. Květného dubna po celý den přišlo, ale 1. května ráno byla všechno zalito sluníčkem a na 1. máje před 11 v se veselé třepotaly přesně fabory. Důsledky místního národního výboru a svazu národních bezpečnosti byly bohatě vyjadřeny a ostatní domy byly vyjadřeny uložkami. Částečně vykladání šovině prodávány byly vyjadřeny.

Na veselého vyhrávání místním rozhlásem seřádl se převod u tiskárny a prošel pak městečkem až na „Mlýnský“. Nejprve šly hřojování děti, pak ostatní školní mládež, členové místní skupiny SČM, sportovci, sokolové, hasiči. Jak vyhrávala u převodu hudba a za ní šly hřojování ženy a ženy komunistky. Za nimi šly ostatní ženy a na konec muži. V převodu byly alegorické vory místních podniků a bylo neseno mnoho standardů s mírovými hesly a obrazy vyvíjejících mužů z lidové-demokratických států. Od „Mlýnský“ odjela většina účastníků na nákladních autech do Českého Brodu, aby se tam účastnili převodu a průjmu. Zlýtek se vrátil do kvál.

V 17 hodin začala v komunálním podniku „U závor“ lidová veselice. K tanci vyhrávali lidová hudebníci za řízení Jany Votrubny.

Ve dnech 3. - 16. června bylo provedeno lidové hlasování za uražení lidového prátku mezi pěti velmožnými a proti ekonomizaci západního Německa. V těchto dnech navštívily opět oběmy dvojice (členové všech organizací a spolků) v jejich bytích a předložily jim hlasovací listy. Lidové hlasování se stalo manifestacním vyjádřením jednotné vůle našich občanů o zachování míru. Hlasovali odmítní hrant. Opíral, majitel truhlářské dílny čp. 16 a Karel Mušák, majitel autodílny, ul. 5. května čp. 47.

Dodatek k předu uvedení kapitole o zásobování moukou a chlebem: Do opětovném zavedení listů na mouku a chleba byly prodávány dva druhy chleba. Dvouhvilový za 10 Kčs, tj. po 5 Kčs za 1 kg a lepší chleba po 8 Kčs za 1 kg. Komu chleba na listy nestačil, mohl si koupit chleba volný po 16 Kčs za 1 kg. Prodáváji bylo upuštěno od pečení levnějšího chleba a pekli se chleby jed-

Lidové hlasování

ti zásobování

notny, jehož cena byla na listy po 8 Kčs a volný po 16 Kčs za 1 kg. Dodalno tomu bylo na povážku i s umami mouky. Mouka byla levnější a divnější. Doremní se, že se každý snázil dostat mouku levnější a byla v toho v prodávárnách četná nedovozování, ale i u mouky byla prodáváji zavedena cena jednotná. Doremní mouku si mohl každý přikoupit ještě na volném trhu za vyšší cenu. Důplatek za 1 kus pečiva na volném trhu byl 1 Kčs. zavedení listů. Uražení občanů, kteří si mudřovali nadměrné zásoby, zavedení listů sítali, protože se ubavili nekonečných part a jejich přiděl jim byl zajištěn. Některí občané nepotřebovali celý přiděl chleba a mouky a odvedali proto koncem zásobovacího období nepotřebované listy místnímu národnímu výboru. Bylo také za měsíce řízení ušetřeno 10 g chleba a mouky.

V jarních měsících byla uražena poslední pekárna v kválcu a síce v domě čp. 300, kde byl vedoucím V. Štěpánek. Místní národní výbor protestoval proti uražení a obavy, aby kvály nerůstaly úplně bez chleba, byly z jakéhokoliv důvodu dosavadní dodavatelé, chleba nemohli dodat. Nyní dovážvá do kvál chleba pekárna v Doubrku. Chleba je zatím dobý.

Správa obce.

Naš místní národní výbor získal v prvním kole soutěže mezi 76 obcemi našeho okresu v kategorii místních národních výborů II. třídy, čestné místo s peněžitou odměnou 4000 Kčs při dvoletní 72 hodin. Získání častka byla rovnována na vybavení mateřské školy a zaměstnanecké sady byl vstaven dopis s usazování práce zaměstnanci a reprezentanti místního národního výboru.

Dne 26. dubna byli na schůzi místního národního výboru při doplňovacího volbách zvoleni: do komise zdravotní: Václ. Kudlín, Šaustrova ul. 371 do komise bezpečnosti: Růžena Dvábková, Mánesova ul. 856 do komise hospodářské: Bohuslava Šaršková, Tylova ul. 581. do komise bytové: Anna Šumárková, ul. Julia Šmácha 747

Soutěž MNO

Doplňovací volb

do komise pro vnitřní obchod a výživu: Bohuslav Hudníček, Dobrovského 578

Do hnutí kronikářského byli zvoleni:

Oldřich Sýmek, Sovova 604 jako politický pracovník

Karel Štěpán, Halinova 817 jako šéfredaktor

Jaromír Rajný, Halinova 555 jako šéfredaktor fotografií.

Do komise pro mobilizaci pracovních sil byli zvoleni:

Anna Ryglová, Dobrovského 492

Antonín Sýmek, Křížkova 584

Jaromír Pátý, Bálkova 60

Václav Píknr, Lelšská 421.

Do komise masné byli zvoleni:

Bohumil Vasecký, Sovova 390

Frant. Křiváček, Slavicecká 357

Jiřina Bralencová, Mlánská 486

Frant. Buchvar, Ot. Brázdny 409.

Do komise technické byli zvoleni:

Ing. Ladislav Klíma, Čulenova 529

Ing. Ladislav Tral, ul. 28. října 542

Jaroslav Jindřich, Štepanikova 251

Ing. Jaroslav Kejí, Vojanava 179

Do výboru pro Lánskou akcii byli zvoleni:

Anna Ryglová, Dobrovského 492

Zdenka Keiberlichová, Neudava 800

Jaromír Pátý, Bálkova 60

Místním zooteknikem byl zvolen Frant. Arymkovský, rolník, ulice 5 května čp. 66.

Spřávením schůzekých komunálních podniků města Kval byl na doporučení rady místního národního výboru, místního akčního výboru národní fronty a městského výboru KSČ jmenován dnem 1. dubna Jindřich Richter.

Národní podnik Keramo daroval místnímu národnímu výboru

domek čp. 605 v ulici Čelakovského v hodnotě 143.090 Kč pro účely mateřské školy.

„Čelakovská“ byla provedena kabeleřace reklamního vedení a dnem 1. února byl bitův včelník do komunálních podniků města Kval.

Dnem 1. května převzal místní národní výbor do svého vlastnictví bývalý cukrovar od n. p. Konstruktiva. Předtím bylo zahájeno bauvání starého cukrovaru, který svým rehatralým ijevem hybridil jikný vzhled našeho městečka. Porovně při bauvání byli pověřeni Ant. Šembera a Jan Štejnbal. Kamenná a staré cihly se rozprodávají místním zájemcům a rezervují se pro hospodářské stavby našeho a okolních JLD. Cihly si musí zájemci sami nabourat a musí je zaplatit.

Rada M N V se na své schůzi dne 25. října zabývala projednáním rozpočtu na rok 1952. Jedná se finanční komise, Josef Moudrý, referoval o tom jak bylo připraveno sestavení rozpočtu podle potřeb. Když došlo směrné číslo od okresního národního výboru, bylo zjištěno, že se nedostává asi 450000 Kč a o tuto částku se pak celý rozpočet snižoval. Z každé kapitoly muselo být něco ubráno, takže každá kapitola rozpočtu, bude nedostatečně rozpočtována. Do přečtení jednotlivých položek předem připraveného rozpočtu a po některých menších úpravách, usnesla se rada M N V rozdělit směrné číslo výdajové na kapitoly takto:

kapitola 8 vnitřní správa	1, 429. 900- Kč
15 zemědělství	33 000- -
16 lesy a dřevařský průmysl	40 000- -
24 stavební průmysl	37 500- -
32 školství	620 400- -
33 informace a osvěta	64. 800- -
35 tělesná výchova	8. 000- -
36 zdravotnictví	142. 600- -
celkem	2, 396. 000- Kč.

Jedná se směrné číslo výdajové okresním národním výborem zvýšeno na 2, 430. 000 Kč, tedy o 34000 Kč na výdělí osvětovou besedu.

Ing. cukrovar.

Rozpočet mas. 1952

M. N. V.

Ještě bych se chtěla krátce zmínit o složení M. N. V. a jeho práci:

Plenum M. N. V. má 30 členů, z toho jenom 6 žen. Rada M. N. V. má 9 referentů. Rada M. N. V. koná svoje schůze pravidelně každých 14 dní. Plenum M. N. V. mělo celkem 5 schůzí s celkovou účastí 486 osob a jedny "Deny o škole" s účastí 108 osob. Diskuse na těchto schůzích jsou sladě.

V komisích M. N. V. pracuje celkem 223 občanů.

Jednotlivé referáty mají různé výsledky práce a to podle schopnosti referentů a každéhoho obsazení komisí.

Referát práce a sociální péče si prováděl kartotékou všech bytů s plošným výměřem. Jejího zpracování bylo pověřeno všemi M. N. V. v českobrodském okrese. Referentů komisí technické a stavební dostalo se uznání rady M. N. V. jako nejagilnějšímu referentů rady M. N. V. Jaroslav Hliva se o svůj referát, do doby než byl pověřen na vyšší funkci, staral velmi svědomitě a sám jako brigádník odpracoval několik set hodin na stavebním klepání odstavců jeho střediska, na kanalizaci a jiných stavebních pracích. Glénové pliva se velké většinou nepracovali aktivně a amerovali se pouze na účast v pracovních schůzích pliva M. N. V. a na mechanickém odhlasování návrhů rady M. N. V.

Výstavba obce:

Místní národní výbor plánoval v akci 514 další úpravy chodníků, úpravy ulice Wolkerovy, adaptaci bývalé restaurace "na Úvaláku" na ambulatorium, obnovení starého cukrovary, který již léta bydlí celkový výhled Úval a výsadbu stromů lesních i ovocných.

V prvním a druhém čtvrtletí byla především provedena adaptace hostince čp. 527 na rubní ambulatorium, sloužena stará garáž a na jejím místě postaven přístřešek na dětské kočárky. V adaptovaném domě jest již od léta umístěno léčebné

Úprava akce

M. N. V.

ambulatorium.

1951

a rubní ambulatorium a poradna pro matky a děti a poradna pro nastávající matky. Objeví slouží všem pracujícím v Úval i okolí. Celková hodnota adaptace činila 54000 Kč, ale skutečně byla zaplácena sotva třetina obnosu. Přijíždějí hodnotu činí dobrovolní práce brigádníků, zdarma poskytnuté povazy a materiál.

Úprava chodníků a ulice Wolkerovy musela být odložena, protože místní občanstvo bylo plně zaměstnáno na špičkových pracích remodělních, okopávkou a jednocením cukrovky, sázením a výmlatou obilí v místě i okolních a vzdálenějších obcích.

V těchto dnech nebylo dokončeno také obnovení starého cukrovary.

Technický referát rady krajského národního výboru se rozhodl učdit příložku statní silnice u Úval, která bude celkem 3352,7 m dlouhá. Odbočí ještě před hospem Úvalákem, kousek na myslivnu ve směru od Úvaly, překročí potok káctnický, jehož koryto bude v délce 180 m přeloženo, dále potok škvarecký a hradišvický a dotkne se druhého projektovaného rybníku pod rybníkem V. Lhotáka. Příložka se mírným obloukem vyhne středu Úval a na Úvaláku se Úvaly se opět spojí s dosavadní statní silnicí. S přípravnými pracemi bylo započato hned na počátku roku. Nejprve byla prokopána vysoká štána ne daleko levé strany škvarecké silnice (směr Úvalce) pravouí buldovrem a jiných velkých, malých strojů. Zemina takto získaná byla nahmuta do údolíčka, kterým teče potůček od statku Hostů. Pod nahnutou zeminu byly pro přítok potoka položeny cementové roury. Celá trasa byla postupně svažována a vyškrtuté překážky odstraňovány. Nová příložka bude přecházet tři ovocné zahrady Jaroslava Bedny a Jana Kemberce a stromy byly právě v plném květu, když musely být buldovrem odstraňeny. Také kus lesa bylo vyházeno a práce buldovrem uzavřeny. Na příloze bylo pracováno celý rok.

Úprava přílohy

Kaupaliště.

Každěmu roku přikročil místní národní výbor k uspořádání těsně na kaupaliště. Uspořádání provedla správa silnic kulturním a kaupaliště bylo oploceno dřevěným plotem.

Čsl. státní dráhy provádějí na nádraží prohled.

k dalším kolejím.

Na stani II. koleje má být stavěno několik domků, stojících v těsné blízkosti dráhy. Je to především doměk Marie Kujávkové v „Angličkách“. A protože ne spajitosti se stávkou II. koleje a budoucím uražením trakčních „malých rázů“ měla být vybudována spojovací silnice přes čp. 131 podél dráhy správo ve směru jízdy na Český Brod do čturti v obchůpkách pod železniční most (9 obluků), měla být stavěna asi 9 domků. Majitelé těchto rodinných domků podali protest, kterým bylo jednono na mimořádné schůzi rady M. N. v. dne 22. listopadu. Na schůzi se rozpráda navržená debata, kterou podali po stránce technické přípravníky Ing. Klíma, Ing. Diab a ok. cestníka Vanis v Českém Brodě. Bylo usneseno požádat krajský národní výbor o rychlou revizi projektu za úřadu M. N. v. a zástupce okresního národního výboru v Českém Brodě a střeovateli. Krajský národní výbor pak navrhl vyhotovení projektu spojovací komunikace v ulici Jiřákové pod železniční podjezd u cementárny Ladislava Votavy do ulice „na spáje“, dále do ulice Imstauovy s vyústěním do ul. Husovy. Rodinné domky, které měly být podle původního projektu stavěny, ustanou takto nedotčeny.

V čturti „Vejnustek“ v Lázeňce bylo přiděleno 3. 48 na pozemků stavebním a bytovému družstvu v kválech k úřadu návrhů a výstavbu rodinných domků.

Poměry hospodářské:

V této kapitole se budu nejprve zabývatí událostí, kterou považuji za nejdůležitější v našem městečku za celý rok, a to založením jednotného hospodářského družstva:

II. kolej.

zavězení a
ylování družstvo.

Salomé J. J. D.
1948

Již v Košíckém vládním programu bylo pamatováno na zajištění socialisace vesnice a soudruh Klement Gottwald několikrát prohlásil, že bez socialisace vesnice, by nemohlo dojít k socialisaci naší vlasti vůbec, tč, že socialisace přimyslova musí jít ruku v ruce se socialisací zemědělskou. Jediným krokem k socialisaci naší vesnice bylo vydaní šesti Druživých zemědělských rážků, které mělo v našem městečku velky ohlas. U nás se nemělo provedeno přidělování půdy zemědělským dělníkům, již v toho důvodu, že zde vyslovení zemědělských dělníků bylo málo.

V roce 1948 bylo také u nás přikročeno k přípravě seclování pozemků. Ke všem rolníkům bylo utvářeno seclovací družstvo. Děl proveden přírčkem půdy a započato s kolihováním, ale k ubratnění seclování nedošlo. V roce 1949 bylo započato s třídním bojem na venkově, přikročeno k třídním rozpisům a to tak, že malým zemědělcům byly předpisovány dodávky menší než vesnickým boháčům. Děl proveden vykup zemědělských strojů, mláček, traktory, seči stroje a všechny ostatní zemědělské stroje měly nyní být na prospěch všem zemědělcům, měly jim pomáhat odobávat nejuťší dílnu a jejich odobvání seclákům bylo další úkolem, která pomáhala zadržovat třídní nepřítel - vesnického boháče.

Stroje byly odobvány do péče státních strojních stanic, aby byly opraveny. Mení odobvanými stroji byly i takové, které již neustály za opravu a ty byly v naší obci uloženy na dvoře starého m. kváru, kde na ně ovšem pšelo a kde rychle podlehly úplné úkře.

V důsledku uvedených celostátních opatření, došlo v některých místech k nejzávažnějším sabotážím kulaků a proto bylo i u nás v r. 1949 poprvé přikročeno k stavění nových protipozárních hlídek.

V roce 1949 bylo započato se zakládáním jednotných zemědělských družstev a v r. 1950 nastal nástup k socialisaci vesnice již na široké frontě. Tehdy se také u nás začalo uzavírat o založení J. J. D.

M N V si mnohokrát ustal zemědělcem na společné schůzky a tam je přesvědčoval o výhodách družstevního hospodářství, ale tyto pokusy se vždycky rozbily o staré zakázněné předsudky. Rolníci se báli o své individuální risky a nenastoupili cestu k socializaci ani po založení přípravného výboru J. L. D. Jako důvod uváděli nejpravděpodobněji toto: "Kdepak do družstva nevstupím, protože já bych se díval a ti ostatní (bezemci) by se dívali a brali by risky. Nikam by to nešlo." Črnt. Valchý, 63 letý říkal: "já vim, je to pokrok, je to socialismus, ale v já stary, delat už tolik nemůžu a z toho bych byl živ?"

Dne 1. srpna 1951 byl okresním soudem v Českém Brodě odsouzen místní kulak a neplněc Tomáš Škudera ke 3 měsíčnímu vězení a konfiskaci celého jmění pro sabotáž, resp. pro neplnění předepsaných dávek - hlavně masa. Škudera vstal ihned ze vězení a jeho rodina se v krátké době vystěhovala z kvál. Škudera státek byl nejprve převzat státními statky. M N V však viděl, že by právě tento státek šlyt jedinečnou příležitost pro založení J. L. D. a proto převzal státek sám do vlastního obhospodářování na účet bývalého hospodáře Tomáše Škudery. To byla pro M N V starost velká a proto podnikl s místním výborem K. S. C. úselsko, aby bylo založeno J. L. D.

Dne 20. září 1951 byl ustanoven přípravný výbor J. L. D. Předsedou měl nejprve být rolník K. Manda, ten však odcházel a stal se místopředsedou. Předsednictví přijal Jindřich Richter. Členy byli Črnt. Adamec, obuvník, Jiří Kadučák, studijní, Antonie Kádová, v domácnosti a Paula Kuváková, dělnice.

Karel Manda druhý den svolal své členy v družstvu. Škudera místopředseda převzal na ustanující schůzi Črnt. Hříje, tesár. Na členy přistoupili ještě manévře Naváková a jiní, ale družstvo nemělo mezi sebou ani jediného zemědělce. Bylo ustanovo jako družstvo I. typu.

Jednotlivému zemědělskému družstvu byly míst-

ním narodním výborem poskytně přikázány do povinného počtu pšenky, žití i mletí inventář minimálně já Tomáš Škudera, který hospodářil jako nájemce na statku Vojtěchovských, posledním to statku po levé straně státní silnice směrem k Českému Brodě, před odbočkou na Kustovanou, J. Adaměcha, nájemce pšenku různých majitelů, Josefa Škudera a jeho seti Klynka Škudera, obou v čp. 132 na Halimově ulici. V posledních tři ročnících se tak stalo proto, že oni sami neokřtyali záruku pro vlastní hospodářství a plnění kontingentů výsady rostlinné a živočišné v rámci plnění 5 LP v sektoru zemědělství. Tak obhospodářovalo J. L. D. v kválce v r. 1951 po úmích 114/12 ha půdy orní a 5 1/2 ha luk, mělo celkem 47 kusů hovězího dobytky, 6 prasnic, 7 koní, 90 starých slepic a 4 ovce.

Pro členy družstva nastaly nyní dny plné starosti a těžké, neružlé práce. Práce se jim však dařila a byl to především předseda družstva Jindřich Richter, který neúnavně a bez odpočinku přikládal svou rukou k dílu, kde bylo právě třeba. Krmil nepřevážený dobytek, probídl uve u nemranického koně atd. Konal mostly tisíce prací, jim aby J. L. D. rostlo a prosperovalo.

Mladí J. L. D. vykonala hned na podzim 1951 všechny potřebné práce, jako orbu a seti a přikročilo ke stavbě nepřevážená adaptaci stáje ve statku čp. 65. Na stavbě nepřevážená byly skoro všechny práce vykonány brigádnícky. Byli to především komunisté, kteří tam vytvářeli pracovali v podzimní nepohodě a v zimních úrocích. Material byl zajistěn v kouskách bývalého cukrovaru. Výjim byl vybaven tak, aby vyhovoval všem požadavkům moderního chovu nepřevážená.

K povinnému lednu bylo, jako obvykle, provedeno seřazení hospodářského zvířectva. Bylo napočteno:

46 koní z toho 2 hříbata pod 1 rok
326 kusů dobytky hovězího z toho 144 krav
832 prasat z toho sebat pod 8 měsíců 44, mladých prasat do půl roku 542, 1 kance a 15 plemenných prasnic,
2151 slepic a kobarů, z toho 125 kobarů

seřazení hospod.
zvířectva.

- 48 kus
- 12 houserů
- 13 kachan
- 5 káčení
- 15 křit
- 6 krocanni
- 81 liliputek
- 4 peliček

Stromy podél silnice.

Garní ohoprávky

Sklišení.

rozváni měří Pářířině.

vandeliška vamborava.

ovocné stromy v. Vinici.

implybné podniky.

Dnem 1. ledna převzala krajská silniční správa veškeré ovocné stromy při silnicích do svého vlastnictví a pěst. Stromy nechala ihned svými zaměstnanci prošetřit a zbavit starého mechu.

Garní repné ohoprávky a jednoem bylo shovíváno až v polovině července, t. j. velmi pozdě a také ne příliš kvalitně, protože ohoprávkou a jednoem dělali hlavně brigádníci, kteří tuto práci dostatečně neovládají. Obě tyto okolnosti se projeví na nízkých výnosech.

Paměť dobře byla sklizená semá. Včasnému shovívání ani přeházelý částí deště. Vato sklisen ohopranin prosta hladce a bez brigádníků

Na podzim byly v rámci operativního plánu rozváni měre na porocích v Pářířině. Tyto porociky obhospodaruje státní státek Hodov.

Dne 3. července byla na hranici úvalsko-tuhlatské objevena mandeliška vamborava. Byla proto ihned zahájena hledací služba, kterou většinou obstaraly školní děti.

Na vinici je letos tento stav ovocných stromů: 27 áčelnů, 129 křesů a 73 meruňek.

Vášíek 6 přímyslových závodů splnilo třetí rok 5 LP před termínem a sice:

- n. p. Korama dne 23. září na 133.7%
- n. p. Český nábytek 12. prosince na 102.01%
- n. p. „Masna“ 24. listopadu na 110.05%

n. p. Středočeské pily

n. p. Kopa

n. p. Dřevařka

13. listopadu na 100.5%

28. prosince na 112.1%

Časemístní místních závodů se účastnilo žamič a různých remédělských prací v místě i okolí, hlavně v místním JZD při nověních výmlatech. Tím se závody velmi přibližily k realizaci remédělských prací a výživy našeho národa.

Hlavní pomocí pro splnění plánu na závoděch bylo socialistické soutěžení, správné provádění uederovské směry a dobrá organizace prací.

Při odpadových sušivím byl prováděn převážně školními dětmi. Byl slíben papír, kosti, textil, guma, šetrný šrot a barvení. Největší byl plněn plánu ve slév papíru a nejvíce v kostech. V celku byl plněn slév plněn na 92.66%. Věšty příjem ex slév činil 10.891 Kč a byl rozdělen stejným dílem mezi obě školy.

Sdružení komunálních podniků města Úval od nedle na rok 1950 na čistém říšku 22300 Kč. Sdružení v sobě nyní truhlářství, sklenářství, cukrářství, nákladní autodopravu, pohostinství a vydávací sklad topného plynu a porocíji spárnu hřbitovní. Do řídícího říškování se stal správcem komunálních podniků Vrantišek Kraus.

Dne 24. dubna 1950 podal místní národní výbor žádost na ministerstvo financí v Úvale o povolení k řízení samostatného peněžního ústavu.

Do přípravného výboru pro řízení samostatného peněžního ústavu byli navrzeni: Ing. Ladislav Klíma, Oldřich Bohušlav, Vrant Koler, Vrant. Šteje, Vrant. Ryznkovský a Antonín Vášek.

Vábor členů spříčtelny a váborů byl proveden dne 25. listopadu v Úvalech i v okolních obcích předsedou a členy finanční komise při M N V. Ministerstvo financí svolení

Při odpadových sušivím.

Sdružení komunálních podniků města

Spříčtelna.

společný a záložný v Kvačech provedlo a tato byla založena usne-
sením valné hromady, která se konala 16. prosince v hotelu „Boudka“
a kterou řídil předseda M. V.

Do představenstva byli jmenováni: Antonín Věšek, Josef Kunda, ^{Humina} Jaroslav
Kratochvílová všichni z Kval, Jar. Lindelář z Hustova a Bohumil
Starší z Dolvošovic.

Dokorčí rada byla sestavena takto: Ing. Lad. Klíma, Josefa Lazarová,
Věra Mašimová všichni z Kval, Otakar Škala z Hustova a Bohumil Hamús
z Šklat.

Pomůcky lidopisné.

Intaxe krajiská silniční správa zvalala sál v
Nedvědicích v čp. 197, kde měla svůj stánek Louthková sěma Marie Maje-
rové a louthkovská činnost byla také zrušována, obdržela Louthkova
sěma jako náhradu 3.900 Kčs

V dubnu byl proveden soupis lýtci na rolnářských
farmářských, aby byly zjištěny nadměrné lýtce a tyto mohly být přede-
leny nehracím.

Dne 16. prosince byl zahájen „Vánoční show
republiky“. K zahájení promluvil učitel s. Bělých. Kvůli stídní škole za-
pívali kolody a recitovali básně St. K. Neumanna a Vrchlického. Účast
na zahájení byla mírná: 10 dospělých a 18 dětí.

Pomůcky kulturní.

Výrobní osvětlová beseda se má starat o
kulturu v obci a přivychovat občany na lidi socialisticky myslící.
To se místní osvětlové besedě příliš nedařilo již z toho důvodu, že spolupráce
s masovými slohkami byla neuspokojivá. Osvětlová beseda se na své schůzi
dne 17. prosince usnesla, že pořádání tanečních zábav bude vázáno na
předchozí uspořádání hodnotného kulturního programu. Toto usnesení ne-
bylo však dochováno. V tomto roce bylo uspořádáno 184 akcí za celkové
účasti 25.072 osob.

Louthková sěma.

Soupis lýtci.

Vánoční show
republiky.

osvětlová
beseda.

K 31. prosinci 1951 měla knihovna 5014 knih.
348 členů si vy půjčilo celkem 11 709 svazků. Z toho bylo 9029 svazků
čtyř zabavení, 110 svazků čtyř politické, 96 svazků čtyř zemědělské,
330 svazků čtyř naučné a 195 svazků básní a divadelních her. Největší
skupiny autory byli: Jirásek, Šaar, Sijmanová, J. Verne a Marie Majerová.
Knihovna je ještě stále umístěna v nevyhovujících, vlhkých místnostech
v domě čp. 18.

Obecní lidová
knihovna.

Rožhlasová redakce sestává 3 x týdně
občanstvo s důležitými akcemi, kulturními událostmi a jinými čas-
ovými podniky.

Místní rožhlas

O tělesnou výchovu se u nás stará „Sokol“,
ktej podle výsledků své práce patří mezi nejlepší jednoty na česko-
slovenském území. Jeho členstvo odpovídalo na zemědělských brigádách
a pracích pro veřejné účely celkem 12.280 hodin a na úpravě sokolských
hrátek 3243 hodin.

Tělesná výchova

Sokolské odděly uspořádaly 8 večerí otevřených hrát a 2 večery otevře-
né tělovýchovy. Dále byl uspořádán velmi zdařilý sokolský den
ve dnech 26. a 27. května. Na dni přeborních dne 15. 12. bylo předáno
92 diplomů a to 1 krajiský, 32 okresních a 39 jednoty. Krajiský diplom
obdržel Míla Hýleš jako přeborník v běhu maratankém, odděl kopá-
ní, tenisu, stolního tenisu obdržely diplomů okresní.

Sokol propagoval plavectví, uspořádal „Běh úterství“, turnaj v
odlivení, běh Praha-Kvaly, krajiský běh lesní, lesní běh Loučiv a
účastnil se štafety k 34. výročí velké říjnové socialistické revoluce.
Letos se konaly poprvé na středních ško-
lách závěrečné zkoušky.

Škola.

Závěrečné zkoušky na naší osmileté střední škole konaly se ve dnech
11. až 15. června. S. června bylo jejich slavnostní zahájení. Škol dne
dělali práci II. ročníku písemně zkoušky z češtiny.
U nás na škole byly dvě zkoušební komise. Komise byly sedmičlenné.
Učitelští odborníci byli předsedou komise, členy byli zastupce školské-
ho odboru rady OV, zastupce M. V., patronátního podniky, zastup-

ce mladěrci, nástupce školy a třídní učitel.
 Částku mělo velmi pěkné úroveň ve všech předmětech. Členská komise udělala
 analýzu dějin dělnického hnutí i analýzu současného politického dění.
 Komise měla každý den k vykoušení 6 úloh a jen 5 z nich bylo 5.
 Je i koušení měla každý den komise pravdu o klasifikaci jednotlivých
 úloh. Komise se snažila o hodnocení spravedlivě a bylo přihlednuto k ubo-
 rovnímu prospěchu žáka. Každé odpoledne byl proběhla s rodiči u
 přítomnosti dítěte o budoucím umístění jeho. I to šlo, ať na malé
 výjimky, hladce. Dostatečný počet žáků se přihlásil na gymnáziu a
 hutnictví a mnoho dívek šlo do hospodářského jako učednice. Ně-
 kteří žáci a žákyň odcházejí na školy IV. stupně. Je školáků u byla
 právně velká propustka a tak existuje ještě několik míst na školy
 neobsazeno.

U tří vanečkových školách navštívila letos účinnost propuše do škol-
 ní práce a ověřila si sama výsledky osmileté školní docházky u
 dětí. Vanečkové školky budou mít větší vliv na způsob vyučová-
 ní v dalších letech.

Matěřská škola

Matěřská škola byla otevřena v květnu. Od té
 doby tam bylo provedeno mnoho úprav s prostředky M. K. V. a zásta-
 hou dobrovolných brigádníků. V přístřeší se nachází kuchyně, spí-
 várná, umývárna se šatnou. Další dvě přístřeší místnosti byly upraveny
 na učebnu, která zároveň slouží za hernu a jídelnu. Dvě místnosti
 u prokrmu byly spojeny dveřmi a upraveny na ložnice dětí. Do
 ložnice byla zakoupena lehátka, přikrývky a lůžní prádlo. Byly
 nakoupeny hračky, knihy, skapací úb, skřivka, koutek živé
 přírody a j. Mnoho radosti dětem přináší mánáškové divadlo,
 které tam každých 14 dní hraje místní laubňáři, kteří přivezli nad
 matěřskou školou pratónat. Další pratónat přivezli nad matěřskou
 školou národní podnik "Antariv", který jí přispívá financie.
 Ve čtvrtém čtvrtletí byly u matěřské škole vykonány splachovací klo-
 sety a vodovod. O stravování dětí je velmi dobře postaráno.
 Učitelka A. Vykoukalová byla u mat. škole jen krátce. Za ní přišla Dobr. Štěpánková.

Matěřská škola má celodenní provoz a otvírací dobu upravenou tak, aby
 vyhovovala zaměstnaným matkám (7 h. ráno). Děti zaměstnaných
 matek je 11, ostatní děti jsou v rodině s více jak třemi dětmi. Měsíční přípla-
 tek na stravování dítěte je 250 Kčs. Dodávají se přesvědčivé obědy a svačiny.

Na osmileté střední škole je učitelský sbor u této
 sestavě: Anna Ryglová, Eva Kuchová, Jaroslav Šejt, Jos. Bausa, Václav
 Šelichý, ^{Antonín} Karel Koniček, Karel Klí a Jaroslav Bedna. Každým rokem
 1951/1952 se stal ředitelem školy Karel Šejt. Asistentem učil Ivan Kostka.
 Kůň-kač. náborovnství vyučoval katecheta Karel Kydlíček, československému
 Jar. Šuj a československému K. Jalašch.

Učitelské sbory

každým školního roku 1951/52 se stal ředitelem národní školy Jan
 Šajev. Dale tam učili: Karel Benetka, Božena Matušková, Marie Pau-
 sova, Františka Nedomanská, Marie Švalová, Marie Bednářová, Božena
 Dvalková, Anna Kuchová, Marie Vanická a H. Ryglonová

Učitelství:

Dne 12. ledna byly u dětí školní i mimoškol-
 ní mladěrci, provedeny protituberkulózní školky. Vastávající
 protituberkulózní ochrání uhlavovalo u mnohých rodičů obavy
 vzhledem k několika případům onemocnění tuberkulózu, které na-
 stalo po prvním protituberkulózním ochrání a skutečně některé ro-
 diče své děti ochrání nenechali. Ochrání se provádělo 16. ledna.
 Ochrání byly osoby od 2-20 let, které ještě ochrání nebyly a nebo
 u nich se ochrání neujalo.

Ochrání pro-
tutuberkulóze.

Od přechodu roku jest u květnu zavedena
 prenatalní poradna pro těhotné ženy a jejich provinční evidence u
 M. K. V.

Prenatalní por-

V měsíci březnu probíhala u nás akce J. N.
 (prohlavní nemoci). Účastníkem této akce byla oddělována křepka kuse
 pro příslušný krevní robor

Akce. J. N.

V jarních měsících se vykytlo mezi dětmi

Dětské nemoci

několik onemocnění spalou, spalničkami a čirým kašlem.
K dospělých se během roku vyskytlo několik onemocnění infekční abouctouhou.

Léčebné

ambulatorium

V místnostech bývalého hostince č. 527, na dva lávky, které byly vhodně adaptovány, bylo zřízeno léčebné ambulatorium s kvátharmanou diathermií, soluxem, horským sluncem a dalšími elektro-léčebnými zařízeními. V ambulatoriu je též zubní ošetřovna, vybavená dvěma křesly. Do ambulatoria byla umístěna poradna pro matky a děti a poradna pro nastávající matky. V ambulatoriu ordinuje denně M. K. D. Melanie Remmerová, která do kvál přišla po úmrtí M. K. D. Horáka v úskalovské nemocnici. Chrupy ošetřuje dentista Jos. Samek.

Na počest I. městské konference K. S. C. postavili členové K. S. C. při léčebném ambulatoriu převážně ze starého materiálu uschovanu dětských křesáku.

umrtí M. K. D.

Horáka.

V květnu zemřel místní obvodní lékař M. K. D. Josef Horák ve věku 86 let, řádně všemi, kterým zachovával nejčestnější státek - odrahu. K podniku M. K. D. Horáka bylo, svého času, rybnudovano koupaliště v kválech.

Život spolkařů.

J. K. Šyl.

Spolek divadelních ochotníků J. K. Šyl skončil dne 31. prosince 1950 jako samostatný spolek a dnem 1. ledna vstoupil do ústředního klubu A. O. S. Masna n. p. v kválech jako dramatický odbor. J. K. Šyl vykonal od doby svého založení v roce 1930 kus dobročinné divadelní práce. Nastudoval za tu dobu 108 her a uspořádal 237 představení. V roce 1949 se dostal do "Klubu vitérných souborů", t. j. mezi 14 nejlepších ochotnických souborů v republice.

autorka seina.

Tal n. "Kedvědi" valovala krajská silniční správa jako ulička pro své zaměstnance a tak vznikala Louthavá seina bez stánku. Louthaví si opatřili vlak autobus, který snižmačí za podpory M. K. V. řídili a rájčiči do okolních vesnic, kde mají tamní děti, než si opatří nový stánek v kválech.

Čsl. svaz mládeže podstatně zlepšil svoji činnost. Nejprve jsou zejména jeho soubory pívčí a taneční, které vystupují na různých akcích a oslavách v kválech i okolí.

Čsl. svaz mláde

Čsl. svaz rev

Čsl. svaz žen v kválech má 167 členek. Ženy pomáhají všude, kde toho je třeba, především v zemědělství. Uspořádaly dne 2. června "Den dětské radosti a užitků 2000". Kto darovaly mateřské škole.

Živí.

Měhody tragie

Jen kváthou chvilu nechal dne 16. ledna smaminka 3 1/2 letou Jitku Ketiňovou samotnou v kuchyni a maláčka se zaplatila životem. Když se matka vrátila, našla svoji Jitku v kameni s přetřepnými popaleninami, kterými pro párou do nemocnice prodlehlá. Malá Jitka uhořela.

Dne 18. března byla při přelichání statní silnice v Husovic třeď zachycena nákladním autem šakné střední školy Jana Hořingsfeldová a utrpěla těžký úraz na dvou nohách. Dívka se podrobila několika operacím a zůstává nadále v léčbě.

Kadon M. K. V. bylo dáno Jaromír Kojnýšovi povolení, aby fotografoval různé paměti-hodnoty kvál pro kroniku. (vnesení se dne 12. dubna).

Fotografie pro kroniku

Od 10. do 14. ledna bylo krásné slunné počasí, které se však 15. zhoršilo a 17. v noci přišlo se sněhem. Bylo blátivo a nepříjemné. Počátkem února byly holomary. Od 5. do 9. 2. bylo syhnavo s nočními mrazíky. Počátkem března nastaly asi 5° mrazíky. 7. března pradal celý den sníh a od 6. 3. bylo střídavě slunečno. 9. 3. pradal opět sníh. Byla to opožděná zima. 21. a 25. 3. pradal opět sníh, který však ihned tál. V první polovině dubna bylo, až na některé výjimky, překrásné slunné počasí. Také v druhé polovině dubna bylo teplo (26. 4. bylo 24° C), takže koncem dubna byly strany v plném květu. V tu dobu

Počasí.

také pro delšímu suchu, vydatně napršelo.

První čtyři dny v květnu bylo krásné slunné počasí. 5./5. začalo pršet a přišlo, s menšími přestávkami, až do konce 3. týdne května. Poslední týden v květnu bylo opět pěkně.

V červnu byly časté srážky. 16./6. se v odpoledních hodinách přihnaly činné mraky a nastala prudká mračen se silným větrem. Až do doby, než bylo počasí poměrně dobré. V době, než však byly časté deště. Dne 3. srpna se přihnala bouře s prudkým lijáchem. Bělý kraj byl zahalen do činných mraků, takže se úplně setmělo. Ljžák se směřil v prstev. Vůde se hnula voda v prudkém toku. Při stavbě silniců přelohy, polní švarecké silnice, selva a přemístila drava voda stávkou kulichových metru zem. Vysoká strana nedaleko levé strany švarecké silnice (směr Švorce) byla totiž pomocí buldoserů prokopána a zeminy nahrazeny do údolíčka, kterým teče potůček od stávek Hostýna. Po přítoku vody byly pod nahrazenou zemí dány raury (cementové) o světlosti 50 cm. Tyto kanalizační trubky nestavěly velkým přívalu drave vody, která se nejprve nastavěla do velké výše, pak velkou silou trubky podemlela a uvrvala a s velkým hukotem se hnala uvolněným tokem. Napřevávanou zem se výš asi 5 m a šíř 8-10 m sevřela s sebou. Nad potůčkem existaly praxe míst ne vedoucí jen nízké kolejniče na praxičel. Voda se hnala do rybníčků „Kalakov“ a přelila se přes jeho těsné břehy na švareckou silnici a podjezdem se hnala dál. Na své dříve cestě ratáplěba sklopy a studně a valila se na statní silnici. Na konci zastavila obydlí občanky Adamovce naproti stávkám č. 65 a skaučila v potoce „Tymola“. V šest hodin večer se znovu přihnaly činné mraky a prude se rozpřelo sa silné bouře.

Va podzim bylo velmi pěkné počasí. V říjnu byly časté mračen mraky. Bělý podzim byl suchý, rozpřelo až 1. listopadem. Pěkné počasí trvalo až do konce roku.

M. Boudová.

1952.

